

Van: Liga voor Mensenrechten <info@mensenrechten.be>
Aan: veerle.solia@amsab.be
Datum: 10/31/2011 12:02 PM
Onderwerp: Liga-nieuwsbrief oktober 2011

Liga-nieuwsbrief oktober 2011

Zoek ons op [Facebook](#)

Beste lezer,

privacy en gevangenissen, twee hoofdthema's van de Liga, blijven *hot topic*. Je kan de krant niet openslaan of er staat wel iets over te lezen. Het nut van bewakingscamera's wordt in **vraag** gesteld, de problematiek van geïnterneerden **erbarmelijk** gevonden, vragen worden gesteld of privacy wel genoeg **gerespecteerd** wordt. De Liga blijft met haar camspottings bewakingscamera's viseren als visuele symbool van de schending van onze privacy. We blijven opkomen voor een goede behandeling van geïnterneerden en de rechten van gedetineerden. We blijven strijden tegen discriminatie, onrecht en veiligheidsmanie, en voor vrijheid, menselijkheid en eerlijke kansen.

In deze nieuwsbrief vindt u:

- FATIK : inspiratie voor Justitie | DETENTIE
- Bevlogen pleidooi van Jan de Winter voor aanpak problematiek geïnterneerden | DETENTIE
- Geslaagde cameraspotting in Brugge op 9.10.2011 | PRIVACY
- Het Grondwettelijk Hof houdt BIM-wet nagenoeg intact | VRIJHEID vs VEILIGHEID
- Recht op onderwijs voor mensen zonder papieren in handen van Grondwettelijk Hof | DISCRIMINATIE
- Architecture of Fear - Wie niks te verbergen heeft, heeft niks te vrezen? | VRIJHEID vs VEILIGHEID
- Vraag over financiering en organisatie van de sociale dienstverlening in de gevangenis van Tilburg | DETENTIE
- onze agenda

Veel leesplezier!

de Liga voor Mensenrechten

Recent op onze site

[FATIK : inspiratie voor Justitie | DETENTIE]

FATIK, hét Tijdschrift voor Strafbeleid en Gevangeniswezen, belicht in 2011 twee hete hangijzers die in de huidige regeringsonderhandelingen op tafel liggen. Naar aanleiding van de golf van syndicale acties in het Belgische gevangeniswezen focust FATIK op de problematiek van de minimale dienstverlening bij stakingen in gevangenissen. Is de Belgische wetgever - in navolging van de bevindingen van het CPT - verplicht een minimale dienstverlening in te voeren? Het recht op staken van werknemers en het recht van gevangenen op fysieke integriteit worden tegen elkaar afgewogen en de betekenis van een minimale dienstverlening wordt uitgediept. Als sluitstuk laat FATIK een aantal buitenlandse experts aan het woord en vraagt naar de ervaringen in hun land. Een themanummer dat de huidige regeringsonderhandelaars informatie aanreikt om slimme beslissingen te nemen.

Het tweede themanummer zet beleidsmakers aan om in de toekomst een meer evidence-based gevangenisbeleid te voeren. Dit houdt in dat beleidsbeslissingen gebaseerd worden op de resultaten van wetenschappelijk criminologisch onderzoek. FATIK verzamelde ervaringen van drie experts (uit binnen- en buitenland) en geeft een overzicht van de voor- en nadelen van een evidence-based aanpak in het gevangenisbeleid.

In een eerlijk en open gesprek geeft Minister van Justitie Stefaan De Clerck toe dat meer wetenschappelijk onderzoek absoluut noodzakelijk is om de grote uitdagingen die de Belgische strafbedeling wachten, mee vorm te geven, te monitoren en te evalueren.

FATIK concludeert dat vandaag de dag van een evidence-based Belgisch gevangenisbeleid geen sprake is. Het tijdschrift tracht de discussie over meer wetenschappelijke input bij de strafuitvoering aan te wakkeren.

Geïnteresseerd in FATIK?

Bestel het [themanummer](#) of [abonneer](#) je.

[... naar begin](#)

[Bevlogen pleidooi van Jan de Winter voor aanpak problematiek geïnterneerden | DETENTIE]

Vrijdag 28 oktober werd het nieuwe gerechtelijk jaar 2011-2012 ingeleid door de Vlaamse Conferentie der Balie van Gent. De Liga voor Mensenrechten feliciteert Mtr. Jan de Winter voor zijn bevlogen uiteenzetting over de geïnterneerden-problematiek. De Liga ondersteunt de oproep aan advocaten om geïnterneerden juridisch bij te staan in hun parcours en blijven de aandacht vestigen op de schrijnende toestanden van de geïnterneerden in de Belgische gevangenissen.

De standpunten van de Liga kan je lezen in ons [Manifest Internering](#).

[... naar begin](#)

[Geslaagde cameraspotting in Brugge op 9.10.2011 | PRIVACY]

Op zondag 9 oktober organiseerden de Liga voor Mensenrechten en datapanik.org voor de vierde keer een cameraspotting en het mag gezegd: het was een zeer geslaagde cameraspotting. De 15 enthousiaste (en soms prachtig vermomde) camspotters zorgden voor een leuke én leerrijke namiddag.

Alvast twee conclusies: ook Brugge plaatst steeds meer bewakingscamera's en veel handelszaken waarschuwen hun klanten niet dat ze gefilmd worden.

Er hangen en staan teveel camera's

Jarenlang heeft de stad Brugge getoond dat het kon met weinig camera's in de publieke ruimte. Maar ondanks de lage criminaliteitscijfers heeft Brugge sedert vorig jaar het roer omgegooid en resoluut geopteerd voor meer camera's. Met de installatie van drie camera's met geluidsdetectie zorgde de stad zelfs voor een unicum in België. Dat de geluidsdetectie (gelukkig) niet werkt, is dan weer geen unicum maar het verhaal van veel bewakingscamera's.

Geen idee of de bestuurders zelf geloven dat bewakingscamera's écht helpen (voor alle duidelijkheid, dat doen ze dus niet) of dat er ergens een bijlage aan een contract met een netwerkinstallateur hing (oh ja, wij kunnen ook nog een paar camera's leveren). Feit is dat er het laatste jaar opvallend veel bewakingscamera's bijgekomen zijn in de Brugse binnenstad. Een kwalijke evolutie die nauwelijks verschil maakt voor de misdaad- of overlastcijfers, maar de stad wel een serieuze hap uit de begroting kost. Voor een netwerk van 14 camera's in de uitgaansbuurt (waaronder de niet-werkende geluidscamera) betaalde de stad alvast 300.000 euro. Dat is enkel de installatiekost, dus zonder onderhoudskosten, zonder upgrades en nieuwe snufjes en zonder de kosten voor het bewaren en bekijken van de beelden mee te rekenen. Het totale plaatje betekent een veelvoud van dat bedrag. Wat nog maar eens duidelijk maakt dat niet alle bedrijfssectoren vandaag in crisis verkeren.

Shopping days

Toevallig waren die zondag ook de meeste winkels in het centrum geopend, waardoor we ook de nieuwste trends in winkelcamera's konden spotten. Veel Brugse handelszaken hebben 3 of meer bewakingscamera's in alle vormen, maten en kleuren hangen. Vaak gericht op de inkom en op de kassa, maar evenzeer op de winkelende klanten.

Een beperkte steekproef heeft ons in ieder geval geleerd dat meer dan de helft van die handelszaken geen (wettelijk verplicht) pictogram voorzien heeft. Slechts een minderheid van de winkels is in orde met de camerawet en waarschuwt de klanten dat ze tijdens het winkelen gefilmd worden.

Ook interessant was de spontane reactie van enkele personeelsleden dat de bewakingscamera's vooral voor henzelf bedoeld zijn, als controlemiddel op hun werk. En gelijk hebben ze. Jammer genoeg.

... naar begin

[Het Grondwettelijk Hof houdt BIM-wet nagenoeg intact | VRIJHEID vs VEILIGHEID]

Wanneer de Staatsveiligheid of militaire inlichtingendienst personen of bedrijven af luisteren, dan moeten die diensten op eigen initiatief de doelwitten in kwestie daarover achteraf schriftelijk informeren. Dat is het gevolg van een arrest dat het Grondwettelijk Hof op 22 september 2011 heeft uitgesproken.

De Liga voor Mensenrechten en de Orde van de Vlaamse Balies stapten naar het Grondwettelijk Hof met een verzoekschrift ter vernietiging van de wet op de Bijzondere Inlichtingenmethoden, de zogenaamde BIM-wet.

De BIM-wet van 4 februari 2010 geeft de Staatsveiligheid en de militaire inlichtingendienst (AIVD) een indrukwekkende reeks 'specifieke' en 'uitzonderlijke' methoden gaande van observatie, infiltratie, doorzoeking van woningen, openen van post tot vorderen van bankgegevens, hacken van computers en het oprichten van fictieve rechtspersonen. **De Liga voor Mensenrechten waarschuwde voor een gemakzuchtige vlucht in vergaande bevoegdheden voor de Staatsveiligheid en de militaire veiligheidsdienst, waarbij het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op een eerlijk proces onherstelbaar aangetast worden.**

Grondrechten kunnen slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden ingekrompen worden. Zo kan een noodtoestand soms bepaalde tijdelijke maatregelen rechtvaardigen, voor zover ze strikt noodzakelijk zijn voor het vrijwaren van de democratische rechtsstaat en de rechterlijke controle overeind blijft. Het parlement zou dus moeten motiveren waarom op dit ogenblik een drastische inbreuk op de fundamentele rechten en vrijheden via de BIM noodzakelijk is. Een dergelijke argumentatie ontbreekt. Sterker, sommigen misbruiken het terrorisme om een soort permanente 'noodtoestand' over België (en de rest van Europa) af te roepen.

De Orde van Vlaamse Balies (OVb) legde destijds terecht de nadruk op deze tijdelijkheid zodat het parlement op geregelde tijdstippen kan nagaan of de juridische 'noodtoestand' al dan niet moet worden verlengd. Helaas, de Senatoren steunden het voorstel van de OVb niet. Zij namen het BIM-wetsontwerp in juli 2010 aan en hielden daarbij nauwelijks rekening met de kritieken van de Liga voor Mensenrechten, de OVb en de Vereniging van Beroepsjournalisten. Het aangepaste BIM-wetsontwerp heeft hoe dan ook een bedreiging vormen voor de vrije pers.

De Liga betreurt ook dat een doeltreffende parlementaire controle op het inlichtingenwerk ontbreekt. De controle over de 'specifieke' en 'uitzonderlijke' methoden dient vooraf door een commissie van magistraten en achteraf door het Comité I te gebeuren. Ze staan echter voor een zo goed als onmogelijke opdracht. Sterker, gewone methoden, zoals het gebruik van informanten, worden nog minder gecontroleerd.

Vermits federale politie en Staatsveiligheid steeds meer in elkaars vaarwater komen in de strijd tegen terreur, is het niet denkbeeldig dat materiaal van de Staatsveiligheid in een strafproces terecht zal komen. Welnu, het gebruik van inlichtingen van de Staatsveiligheid in strafzaken is onverenigbaar met een eerlijk proces en hoort dus niet thuis in een democratie. Die informatie is namelijk nauwelijks controleerbaar door de verdediging en de rechtbank vanwege het anonieme karakter ervan.

Het Grondwettelijk Hof houdt BIM-wet nagenoeg intact

In haar arrest nr. 145/2011 van 22 september 2011 vernietigt het Hof slecht één bepaling uit de BIM-wet omdat die de Belgische grondwet schendt. In artikel 2 paragraaf 3 van de BIM-wet staat dat de persoon die 'voorwerp heeft uitgemaakt' van een specifieke methode (bijvoorbeeld observatie of doorzoeking) of uitzonderlijke methode (bijvoorbeeld afluisteren of e-mails onderscheppen) achteraf door het hoofd van de inlichtingendiensten schriftelijk geïnformeerd moet worden, zij het enkel indien dat doelwit daar zelf om vraagt.

Het Grondwettelijk Hof stelt nu dat de inlichtingendienst zelf dat initiatief moet nemen, en dat overigens niet enkel bij natuurlijke personen maar ook bij rechtspersonen (bedrijven, vzw's) moet doen. Wel moet de BIM-commissie, die toeziet op de toepassing van de BIM-wet door de inlichtingendiensten, zo'n kennisgeving 'mogelijk achten'.

De Liga voor Mensenrechten is erg teleurgesteld door het arrest. Er werd namelijk niet geraakt aan de artikelen waarin de Liga de beperkte voorafgaandelijke controle op het gebruik van de inlichtingenmethodes hekelt. **Dat controles achteraf geschieden, wanneer de inbreuk in het privéleven van het individu reeds heeft plaatsgevonden, is problematisch.**

Ook problematisch is het feit dat deze wet toelaat dat inlichtingendossiers worden gebruikt voor gerechtelijke controles, die normaliter aan strikte regels zijn onderworpen. Dergelijke evolutie is zeker nefast te noemen. Het blijft opvallend hoe aan de Staatsveiligheid meer rechten worden toegekend dan aan de onderzoeksrechter in een gerechtelijk onderzoek, ondanks de verschillende finaliteit en aard van beide onderzoeken.

Je vindt het arrest van het Grondwettelijk Hof hieronder.

[lees meer...](#)

[... naar begin](#)

[Recht op onderwijs voor mensen zonder papieren in handen van Grondwettelijk Hof | DISCRIMINATIE]

© Liga voor Mensenrechten 2011

Op initiatief van Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet keurde het Vlaams parlement op 22 juni jl. het Onderwijsdecreet XXI goed. Dit decreet zet het recht op onderwijs van mensen zonder papieren op de helling: voortaan immers komen mensen pas in aanmerking voor een opleiding in het volwassenenonderwijs indien ze wettig in ons land verblijven. De Liga voor Mensenrechten, vzw Volwassenenonderwijs van LBC-NVK en Samenlevingsopbouw Brussel verzetten zich fel tegen deze maatregel die ze bovendien ongrondwettelijk achten. De organisaties vragen daarom de vernietiging ervan door het Grondwettelijk Hof.

Het Internationaal Verdrag voor de Rechten van de Mens beschermt het recht op onderwijs, terwijl dit nieuwe onderwijsdecreet dit grondrecht ontnemt aan mensen zonder papieren. "Het is geen toeval dat ook de Raad van State zich, nog voor de goedkeuring ervan door het Vlaams parlement, ernstige vragen stelde bij deze maatregel", aldus Jos Vander Velpen, voorzitter van de Liga voor Mensenrechten. "Maar liever dan tegemoet te komen aan de fundamentele bezwaren van de Raad van State, koos de Vlaamse regering voor juridisch bochtenwerk om het voorstel alsnog door te duwen. Erg bedenkelijk vinden we dat, vandaar ook dat we nu een noodkreet slaken ten aanzien van het Grondwettelijk Hof."

Ook in de Centra voor Basiseducatie en in de Centra voor Volwassenenonderwijs zorgt de maatregel van Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet voor heel wat beroering. "Zowel de lesgevers als het administratief personeel worden door minister Smet in een rol van vreemdelingenpolitie gedwongen", licht Algemeen Secretaris van LBC-NVK, tevens voorzitter van vzw Volwassenenonderwijs LBC-NVK, Ferre Wyckmans toe. "Van onderwijzend personeel verwachten dat zij voortaan verblijfsdocumenten gaan controleren en mensen zonder papieren uit de lessen zouden verwijderen, is meer dan een brug te ver."

Ook Karen De Clercq van Samenlevingsopbouw Brussel, een organisatie die al jaren vecht voor de toegang tot grondrechten van mensen zonder papieren, kant zich fel tegen wat ze een hardvochtige maatregel noemt: "Of minister Smet dat nu graag hoort of niet: legale, maar ook illegale migratie is een mondiale realiteit die we niet zomaar kunnen negeren. Door mensen zonder papieren het recht op onderwijs te ontnemen, ontnemt de minister één van de meest kwetsbare en hardst getroffen groepen in onze samenleving elke vorm van perspectief. Wij zien in de verste verte niet in hoe het haast doelbewust tot stand brengen van een verpauperde onderklasse bijdraagt tot een betere samenleving."

Naast de procedure bij het Grondwettelijk Hof wordt op donderdag 27 oktober opnieuw op tal van plekken in Vlaanderen en Brussel actie gevoerd. Zowel lesgevers en administratieve personeelsleden uit het volwassenenonderwijs als mensen zonder papieren en organisaties die hen ondersteunen tekenen daarbij luid protest aan.

Lees in de pers:

- "Ook illegalen hebben recht op onderwijs" [nieuwsblad.be]
- Juridische stappen tegen uitsluiting sans papiers uit volwassenenonderwijs [DeMorgen.be]
- Uitsluiting sans-papiers uit onderwijs aangevochten [hln.be]
- Actie: recht op onderwijs voor sans-papiers [brusselnieuws.be]
- Uitsluiting sans-papiers uit volwassenenonderwijs aangevochten voor Grondwettelijk Hof [knack.be]
- Antwerpen: volwassenenonderwijs ook voor mensen zonder papieren [dewereldmorgen.be]
- Actie in Brugge: "iedereen mag bijleren" [dewereldmorgen.be]
- Leuven: actie van de indignados van de basiseducatie [dewereldmorgen.be]

... naar begin

[Architecture of Fear - Wie niks te verbergen heeft, heeft niks te vrezen? | VRIJHEID vs VEILIGHEID]

Gisteren vond in Z33 een **debat** plaats rond **veiligheid vs. vrijheid**. Dit maatschappelijk belangrijke panelgesprek werd georganiseerd in het kader van de thematentoonstelling **Architecture of Fear**.

Onder leiding van moderator Werner Trio (Klara) praatten deelnemers Philip Pirard (korpsschef politiezone HAZODI), Jos Vander Velpen (voorzitter van de Liga voor de Mensenrechten), Mark Elchardus (cultuursocioloog verbonden aan de VUB) en Gunter Maes (Staatsrecht Faculteit Rechten UHasselt, Onderwijsrecht KULeuven) duchtig over steeds **toenemende veiligheidseisen en -maatregelen** en de daaraan verbonden **fundamentele rechten en vrijheden**.

Het **volledige audiofragment** kan je hier beluisteren.

Enkele uitspraken die aan bod kwamen:

“De manier waarop je denkt, bepaalt hoe onveilig je je voelt. Dat is zeer subjectief.”
(Philippe Pirard)

“De veroudering in onze maatschappij is één van de belangrijkste factoren die bijdragen aan het stijgende onveiligheidsgevoel. Oudere mensen voelen zich sneller bedreigd en stellen hogere eisen aan veiligheid.”
(Mark Elchardus)

“De bewering ‘Wie niks te verbergen heeft, heeft niks te vrezen’ klopt voor zover het toezicht van de overheid op het publieke domein in een redelijke verhouding is. Het gaat allemaal om redelijkheid en proportionaliteit.”
(Gunter Maes)

“Het algemeen belang wordt in onze geïndividualiseerde samenleving niet meer collectief gedeeld. Daardoor is het moeilijk te bepalen wat goede redenen kunnen zijn om individuele vrijheden in te perken.”
(Gunter Maes)

“In Engeland vind je maar liefst 4,5 miljoen camera's! Dat is een verontrustende trend: de maatschappij heeft geen vertrouwen meer in de gewone burger.”
(Jos Vander Velpen)

“Een fundamentele vraag is: wie controleert de controleurs?”
(Gunter Maes)

“Er wordt veel informatie vergaard nog vóór er een misdrijf gebeurt, maar het gaat ook om de manier waarop dit materiaal gebruikt wordt. Het gebruik van deze data is erg sterk gereguleerd.”
(Philippe Pirard)

“Het begrip ‘liberté’ uit de moderne samenleving wordt vaak misverstaan als ‘persoonlijke of individuele vrijheid’. Het gaat echter om een rechtszekerheid; om regels om de willekeur van de staat uit te sluiten.”
(Mark Elchardus)

[... naar begin](#)

[Vraag over financiering en organisatie van de sociale dienstverlening in de gevangenis van Tilburg | DETENTIE]

Naar aanleiding van het bezoek van de Liga voor Mensenrechten aan de gevangenis te Tilburg en het rapport dat van dit bezoek werd opgesteld heeft Marc Hendrickx (N-VA) een mondelinge vraag gesteld over de financiering en organisatie van de sociale dienstverlening aan de gevangenen in de gevangenis van Tilburg.

Marc Hendrickx wees de minister op de moeilijkheden die ontstaan door de onduidelijke verdragssituatie van de instelling in Tilburg. Omdat de Vlaamse overheid niet mee het verdrag ondertekende tussen de federale regering en Nederland om Belgische gedetineerden onder te brengen in Tilburg mogen de Vlaamse diensten er niet optreden. VDAB-opleidingstrajecten, psychosociale begeleiding en dergelijke worden allemaal afgebroken bij overplaatsing naar Tilburg. Dat veroorzaakt soms absurde problemen: een gevangene die via werk in de gevangenis zijn slachtoffers terugbetaalde kon dit na overplaatsing naar Tilburg niet meer, aangezien zijn werktraject door de Vlaamse overheid werd geregeld. De tussenoplossing die nu wordt voorzien door het af- en aanrijden van gedetineerden naar Vlaanderen is zelfs ronduit Kafkaïaans.

Lees het antwoord van minister Vandeuren hieronder.

[lees meer...](#)

[... naar begin](#)

Uw mening over mensenrechten?
Surf naar ons **FORUM** en discussieer mee!

Agenda

In deze agenda worden zowel activiteiten en aankondigingen van de Liga voor Mensenrechten als van bevriende organisaties opgenomen.

Wil je activiteiten laten opnemen in onze agenda? [Laat het ons weten!](#)

2011-11-10: [Congres: ☐Geïnterneerd? Nog niet thuis!☐

10/11/2011: Congres: “Geïnterneerd? Nog niet thuis!”.

Titel: “Geïnterneerd? Nog niet thuis!”.

Wanneer: donderdag 10 november 2011 om 9.00 uur

Waar: Congrescentrum Elzenveld, Lange Gasthuisstraat 45, 2000 Antwerpen

Deelnameprijs: € 50 (plaatsen zijn beperkt)

inschrijvingen via kristien.schepers@vagga.be

Een zoek tocht naar antwoorden op de noden aan ambulante geestelijke gezondheidszorg voor geïnterneerden.

Meer informatie is terug te vinden in de twee uitnodigingen in bijlage en via de website <http://vagga.be/nieuws/>

Beschikbare downloads

- [programma](#) (PDF, 170 kb)

[... naar begin](#)

2011-11-16: [Voorstelling jaarverslag Kinderrechtencommissariaat]

Het Kinderrechtencommissariaat verdedigt de rechten en belangen van minderjarigen. Het behandelde het voorbije jaar tal van klachten van kinderen, jongeren en volwassenen over schendingen van kinderrechten.

Bij deze voorstelling van het jaarverslag licht Bruno Vanobbergen de voornaamste knelpunten van het voorbije jaar toe. Daarna geven Vlaams Parlementsvoorzitter Jan Peumans en Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel Pascal Smet kort hun visie.

Na afloop bent u van harte welkom op onze receptie.

[Download de uitnodiging](#) en schrijf je alvast in.

[... naar begin](#)

2011-12-24: [Geen schuld, wel straf]

ANTWERPEN - Lieven Nollet (Waarschoot, 1952) portretteerde geïnterneerden uit de gevangenissen van Gent, Turnhout, Brugge, Antwerpen, Paifve en de psychiatrische ziekenhuizen van Bierbeek en Zelzate. Het resultaat wordt getoond in Galerie De Zwarte Panter van zondag 30 oktober tot zaterdag 24 december 2011.

Deze portrettenreeks, die vorig jaar in een gelijksoortige maar in een andere gedaante te zien was in het Museum Dokter Guislain in Gent, is ontstaan uit de interieurfoto's van zijn vroegere project 'Inside' dat handelde over gevangenen in België.

Hypocrisie

De portretten van Nollet zijn erg ingrijpend voor de toeschouwer omdat ze mensen tonen van wie het bestaan is herleid tot een cocon waarin de buitenwereld uitgesloten is en als het ware enkel als een hersenflits in de binnenruimte aanwezig is en wordt verwerkt.

Een geïnterneerde is trouwens een geesteszieke delinquent die niet voldoende strafwaardig wordt beschouwd om door het klassieke straffenarsenaal van het strafwetboek te worden berecht. Deze mensen horen in feite niet in de reguliere strafinrichtingen thuis en daarom blijven velen onder hen van een behoorlijke psychiatrische verzorging verstoken.

In die zin zijn de beelden van Nollet ook een aanklacht tegen de hypocrisie van een systeem dat wel een onderscheid maakt tussen een geesteszieke delinquent en een 'gezonde' misdadiger, maar dat uiteindelijk niet bij machte is in een behoorlijke nazorg te voorzien.

Wie door een rechter als ontoerekeningsvatbaar wordt beschouwd, wordt in bijna alle gevallen gewoon opgesloten in een gevangenis die niet over de nodige middelen beschikt om deze mensen te verzorgen en te begeleiden.

Mise-en-scène

Nollet slaagde erin op basis van gesprekken met de geïnterneerden sommigen bewust voor de camera te laten poseren zodat er een mise-en-scène ontstond. Anderen werden dan weer op een meer onverwachts moment of in een natuurlijke houding door de fotograaf gevat.

Nu eens toont de fotograaf hen in hun dagelijkse cel of omgeving, dan weer focust hij op hun gelaat. Details zijn van een onmisbaar belang in zijn werk en verlenen het een grote gevoeligheid waarbij de fotograaf de ziel van deze mensen uitdrukt en vastlegt.

Subtiel

Opvallend is dat Nollet vaak de grens opzoekt tussen expressie en onherkenbaarheid, iets wat te maken heeft met het feit dat hij aanvankelijk de geïnterneerden niet herkenbaar mocht weergeven.

Niettegenstaande die onherkenbaarheid is de gelaatsuitdrukking steeds aanwezig en spreekt elk beeld subtiel en zonder woorden in deze foto's die vaak zwart/zwart zijn alsof Nollet wil tonen hoe zwart het zwart kan zijn in zijn analoog gefotografeerde beelden.

Lieven Nollet: "Ik tracht het onzichtbare te begrijpen. Dat kan je alleen als je zo diep mogelijk doordringt in het zichtbare".

Praktisch

Lieven Nollet - Geen schuld, wel straf - Van zondag 30 oktober tot zaterdag 24 december 2011- Galerie De Zwarte Panter, Hoogstraat 70-72-74, 2000 Antwerpen.

De galerie is gratis toegankelijk op donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag van 13 tot 18 uur.

[... naar begin](#)

2012-01-31: [Wonen op wielen - een graag plaats]

Wonen op wielen - graag een plaats

TENTOONSTELLING, AUDIOVISUELE KUNST EN FOTOGRAFIE

Wonen op wielen is een fotoproject van de stad Mortsel, in samenwerking met de bewoners van het terrein Gasthuishoeven.

Wie

[Stad Antwerpen | Atlas](#)

Waar Stad Antwerpen | Atlas
Carnotstraat 110, 2000 Antwerpen
Stratenplan, Routeplanner De Lijn

Wanneer van 10/11/11 tot 31/01/12
open ma, woe, do, vrij van 09:00 tot 17:00 di van 09:00 tot 19:30

Prijs Gratis

Reserveren tel: 03 338 71 30
mail: atlas@stad.antwerpen.be

Links

- <http://www.antwerpen.be/atlas>

Doelgroep

- Senioren
- Etnisch-culturele minderheden
- Studenten
- Groepen (verenigingen)

Uitgebreide infotekst Samen met de fotografen Walter Busschots en Mark Pas gingen ze op zoek naar hun identiteit. Dit resulteerde in portretten van volwassenen en kinderen, sfeerbeelden van het dagelijkse leven en fotos van bijzondere momenten. De beelden van de fotografen en de teksten van onder andere de woonwagenbewoners zelf tonen dat ieder mens hetzelfde wil: een plek om te spelen, te leven en gelukkig te zijn. Enerzijds brengt de expo een positief beeld van woonwagenbewoners. Anderzijds kaart ze ook het tekort aan standplaatsen aan.

- © Wonen op wielen

[... naar begin](#)

Liga voor Mensenrechten - Gebroeders De Smetstraat 75 - 9000 Gent

Adres wijzigen / Uitschrijven
Powered door YMLP